

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb**

SEKTOR ZA PLIN I NAFTU

Zagreb, 17. svibnja 2016.

PRIJEDLOG METODOLOGIJE UTVRĐIVANJA CIJENE ENERGIJE URAVNOTEŽENJA PLINSKOG SUSTAVA

- POPRATNI DOKUMENT -

HERA je, sukladno odredbama Zakona o energiji („Narodne novine“, broj 120/12 i 14/14), Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12) i Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 28/13 i 14/14), donijela Metodologiju utvrđivanja cijene energije uravnoteženja plinskog sustava, („Narodne novine“, broj 155/14) (dalje: važeća Metodologija).

U međuvremenu, ukazala se potreba za donošenjem nove metodologije utvrđivanja cijene energije uravnoteženja plinskog sustava (dalje: nova Metodologija), i to prvenstveno zbog usklađenja modela uravnoteženja plinskog sustava u Republici Hrvatskoj s modelom uravnoteženja u Europskoj uniji propisanog Uredbom Komisije (EU) br. 312/2014 o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža (dalje: Uredba (EU) 312/2014). Stoga je s ciljem navedenog usklađenja izrađen prijedlog nove Metodologije utvrđivanja cijene energije uravnoteženja plinskog sustava (dalje: prijedlog Metodologije), a u narednom razdoblju bit će potrebno istovremeno provesti i usklađenje cjelokupnog zakonskog i podzakonskog okvira koji definira model uravnoteženja plinskog sustava u Republici Hrvatskoj, odnosno Zakona o tržištu plina, Pravila o organizaciji tržišta plina, Mrežnih pravila transportnog sustava, Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava i Pravila korištenja sustava skladišta plina.

Primjena Uredbe (EU) 312/2014 je započela je 1. listopada 2015., uz mogućnost korištenja mjera prilagođenih nedovoljno razvijenim tržištima plina ili odgodu primjene Uredbe (EU) 312/2014 na određeni rok. Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA) je u rujnu 2015., sukladno odredbama Uredbe (EU) 312/2014, dala suglasnost operatoru transportnog sustava Plinacro d.o.o. na zahtjev za odgodu početka primjene Uredbe (EU) 312/2014 do 1. listopada 2016. Iz navedenog razloga prijedlogom Metodologije predlaže se primjena novog modela izračuna cijene energije uravnoteženja počevši s 1. listopadom 2016. S obzirom na značajno veći iznos aktivirane negativne energije uravnoteženja u proteklom razdoblju primjene važeće Metodologije (na što su ukazali i energetske subjekti HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA - d.d. dopisom od 12. travnja 2016. i MET Croatia Energy Trade d.o.o. dopisom od 5. svibnja 2016.), za razdoblje od stupanja na snagu nove Metodologije do 30. rujna 2016. predlaže se primjena prilagođenog modela izračuna cijene energije uravnoteženja temeljenog na odredbama važeće Metodologije.

Prijedlog Metodologije obuhvaća izmjenu sljedećih elemenata u odnosu na važeću Metodologiju:

- referentna cijena plina, cijena pozitivne energije uravnoteženja i cijena negativne energije uravnoteženja utvrđuju se na dnevnoj razini za svaki plinski dan, za razliku od dosadašnjeg utvrđivanja na mjesečnoj razini,
- cijene se utvrđuju u kn/MWh za razliku od dosadašnjeg utvrđivanja u kn/kWh,
- operator tržišta plina objavljuje cijenu pozitivne energije uravnoteženja i cijenu negativne energije uravnoteženja, kao i referentnu cijenu plina za plinski dan na svojim internetskim stranicama najkasnije do 20:00 sati prethodnog plinskog dana, za razliku od dosadašnje objave do kraja prethodnog mjeseca za naredni mjesec,
- referentna cijena plina za plinski dan izračunava se kao zbroj:
  - cijene plina na plinskoj burzi *Central European Gas Hub AG* (*cjenovni indeks „CEGHIX®“*) važeće za trgovinski dan u kojem započinje plinski dan i
  - fiksnog iznosa koja odražava prilagodbu referentne cijene plina uvjetima veleprodajnog tržišta plina u Republici Hrvatskoj,

za razliku od dosadašnjeg utvrđivanja referentne cijene plina kao „košarice“ cijena koju čine regulirana cijena plina opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina, utvrđena odlukom Vlade Republike Hrvatske, s udjelom od 75% i cijena plina na plinskoj burzi *Central European Gas Hub AG* (CEGH), s udjelom od 25%,

- prilagodba referentne cijene plina odražava procijenjenu razliku u troškovima nabave plina na veleprodajnom tržištu plina u Republici Hrvatskoj u odnosu na cijenu plina na organiziranim mjestima trgovine plinom u okruženju, a zbog relativno slabe likvidnosti veleprodajnog tržišta plina u Republici Hrvatskoj. Prilagodba referentne cijene plina, između ostaloga, obuhvaća procijenjeni prosječni trošak transporta plina s organiziranih mjesta trgovine plinom u okruženju do virtualne točke trgovanja u plinskom transportnom sustavu Republike Hrvatske, a utvrđuje se u ukupnom fiksnom iznosu od 45,00 kn/MWh,
- pozitivna i negativna cijena energije uravnoteženja za plinski dan utvrđuju se na temelju referentne cijene plina, i to na način da se pozitivna, odnosno negativna cijena energije uravnoteženja uvećavaju, odnosno umanjuju za iznos odstupanja koji se utvrđuje u fiksnom iznosu od 50,00 kn/MWh, za razliku od odredbi važeće Metodologije kojom je propisano da je cijena pozitivne energije uravnoteženja veća za 35%, a cijena negativne energije uravnoteženja manja za 25% od referentne cijene plina,
- navedeni fiksni iznos odstupanja od referentne cijene postavljen je na način da rezultirajuće razine pozitivne i negativne energije uravnoteženja, u uvjetima nedovoljne likvidnosti veleprodajnog tržišta plina na dnevnoj razini, ograničavaju raspon cijena u kojemu će sudionici na veleprodajnom tržištu plina Republike Hrvatske biti potaknuti uravnoteživati svoj portfelj, odnosno biti motivirani nuditi energiju uravnoteženja,
- jediničnu cijenu plina za izračun nadoknade gubitaka plina u distribucijskom sustavu prema Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava, predlaže se za pojedini mjesec utvrditi u iznosu jednakom aritmetičkoj sredini iznosa referentne cijene plina za sve plinske dane u tom mjesecu, za razliku od odredbi važeće Metodologije kojom je propisano da se jedinična cijena plina za izračun nadoknade gubitaka plina u distribucijskom sustavu utvrđuje u iznosu regulirane cijene plina pri kojoj opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina prodaje plin opskrbljivačima u obvezi javne usluge, sukladno važećoj odluci Vlade Republike Hrvatske,
- referentnu cijenu plina, cijenu pozitivne energije uravnoteženja i cijenu negativne energije uravnoteženja za razdoblje od stupanja na snagu nove Metodologije do 30. rujna 2016. predlaže se utvrđivati prema modelu izračuna cijene energije uravnoteženja temeljenom na

odredbama važeće Metodologije s tim da referentnu cijenu plina čini regulirana cijena plina opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina, utvrđena odlukom Vlade Republike Hrvatske, s udjelom od 50% i cijena plina na plinskoj burzi Central European Gas Hub AG (CEGH), s udjelom od 50%. Također se predlaže utvrđivanje cijene pozitivne energije uravnoteženja u iznosu većem za 40%, odnosno cijene negativne energije uravnoteženja u iznosu manjem za 35% od referentne cijene plina.

Prema prijedlogu Metodologije, ista stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a njenim stupanjem na snagu prestaje važiti Metodologija utvrđivanja cijene energije uravnoteženja plinskog sustava (»Narodne novine«, broj 155/14).